

mgr Oskar Szwabowski
Uniwersytet Szczeciński

Edukacja, neoliberalizm a problem demokracji

W swoim wystąpieniu chciałbym przyjrzeć się dwóm, powiązanim ze sobą tezom: 1) że neoliberalizm przyczynia się do zaniku demokracji; 2) wolna od nacisków rynku edukacja stanowi gwarant istnienia demokracji.

Po pierwsze, przyjrzę się krytyce neoliberalizmu obecnej w pedagogice. Jest to krytyka z pozycji etycznych, komplementarna wobec krytyki konserwatywnej (przynajmniej w kilku punktach – istotnych).

Po drugie, relacji między rynkiem a neoliberalizmem oraz propozycją polskich „krytycznych” pedagogów na wymogi rynku.

Na końcu wskażę ograniczenia rozumienia demokracji przez pedagogów, ich krytyki neoliberalizmu oraz mitycznego rozumienia instytucji edukacyjnych, co przyczynia się w ostateczności do kreowania polityki antydemokratycznej i nieumiejętności wypracowania reform demokratycznych dla edukacji i świata.

Postaram się wskazać możliwe rozwiązania, przesunięcia w teorii, które umożliwiłyby demokratyczną krytykę zarówno neoliberalizmu, jak i edukacji.